

Krizový plán řešení šikany

Definice školního šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

V případě agresivního chování žáků nebo při podezření na šikanu postupuje naše škola prostřednictvím třídního učitele takto:

1. Třídní učitel konzultuje svoje pozorování s dalšími kolegy a školním metodikem prevence.
2. Podezření o šikaně a agresivním chování žáků oznámí třídní učitel či jiný pedagog školnímu preventivnímu týmu:

Školní preventivní tým (ŠPT)

Ředitel školy:	Mgr. Josef Menšík
Zástupce ředitele:	Mgr. Dana Řehořová
Školní metodik prevence:	Mgr. Daniela Fricová
Výchovný poradce:	Mgr. Ondřej Limberský
Třídní učitel	

3. Třídní učitel se ve spolupráci s ostatními učiteli pokusí nalézt vhodné svědky.
4. Třídní učitel ve spolupráci se ŠPT provede individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky, nikoli však konfrontaci obětí a agresorů. Udělá stručný zápis a nechá ho podepsat.
5. Třídní učitel se spojí se zákonnými zástupci případné oběti a konzultuje s nimi znaky možné šikany, agresivního chování. Vyslechne ve spolupráci se ŠPT oběť, zaručí jí diskrétnost a důvěrnost poskytnutých informací. Provede zápis a nechá ho zúčastněnými podepsat. Zákonným zástupcům oběti nebo oběti nabídne psychoterapeutickou péči v PPP či v jiném poradenském pracovišti.
6. Třídní učitel se spojí se zákonnými zástupci agresora a ve spolupráci s ŠPT provede rozhovor s agresorem, provede stručný zápis. Výslech agresora by měl být pro něj překvapením. Jde-li o více pachatelů, je nutné soustředit se na rozpory ve výpovědích. O každé výpovědi musí být pořízen zápis s podpisy zúčastněných.

7. Agresor musí být potrestán, druh výchovného opatření bude záviset na tom, zda se jedná o první případ nebo opakující se záležitost. Třídní učitel se spojí se zákonnými zástupci agresora a oznámí jim, jaké výchovné opatření vůči jejich dítěti bude použito. O průběhu jednání provede stručný zápis.
8. Třídní učitel pozve zákonné zástupce oběti, seznámí je se situací a přijatými opatřeními, pořídí stručný zápis a nechá podepsat.
9. Teprve po všech výše jmenovaných krocích rozebere třídní učitel (případně ve spolupráci se ŠPT) situaci ve třídě, oznámí přijatá výchovná opatření.
10. Třídní učitel i ostatní vyučující sledují dál situaci ve třídě.
11. Došlo-li k závažnějšímu případu šikánování či agresivního chování žáků, oznámí tuto skutečnost ředitel školy Policii ČR.

Při řešení pokročilé šikany s neobvyklou formou je nutný následující postup:

1. Překonání prvotního šoku.
2. Kterýkoli pracovník školy, který by se stal svědkem pokročilé šikany s neobvyklou formou, okamžitě zasáhne a chrání oběť.
3. Bezprostřední záchrana oběti. Odvést oběť okamžitě ze třídy.
4. Ihned se vrátit zpět do třídy nebo do ní poslat jiného pedagoga (zabránění domluvě agresorů na křivé skupinové výpovědi). Zalarmovat další pedagogy a s vedením školy se domluvit na spolupráci a postupu při vyšetřování – i za cenu přerušování výuky.
5. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření). Po návratu od lékaře nepouštět oběť zpět do třídy.
6. Kontaktovat zákonné zástupce oběti – při rozhovoru s nimi se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“. Ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte (nejlépe nechat doma).
7. Ředitel školy tuto skutečnost nahlásí na Policii ČR.
8. Následuje vlastní vyšetřování.
9. Účastní-li se šikánování většina problémové skupiny, šetření provede odborník – specialista na problematiku šikánování (z PPP, střediska výchovné péče, apod.), kterého pozve ředitel školy.
10. Třídní učitel věc oznámí zákonným zástupcům oběti i agresora. Zákonným zástupcům oběti nabídne odbornou péči v PPP nebo jiném poradenském zařízení. Zákonným zástupcům agresora oznámí, jaké výchovné opatření vůči jejich dítěti bude použito. O průběhu jednání provede stručný zápis.

Při řešení případů šikany škola spolupracuje s institucemi a odborníky:

a) v resortu školství:

PPP, Pedagogicko-psychologická poradna v Ústí nad Orlicí
Středisko Výchovné Péče (SVP) MIMOZA v Ústí nad orlicí

b) v resortu zdravotnictví

pediatři a odborní lékaři

c) v resortu sociální péče:

MěÚ Česká Třebová, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, příp. přímo s kurátory pro mládež

Policie ČR (dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu)

Zpracováno na základě Metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 22294/2013-1 se současnou konzultací s PPP.

Zpracovala: Mgr. Daniela Fricová, školní metodik prevence

Ředitel školy: Mgr. Josef Menšík